

อัจฉริยศาสตร์ ผงชา : การศึกษาเชิงสเปกโตรสโคปีของแก้ว $\text{Gd}_2\text{O}_3 - \text{B}_2\text{O}_3$ ที่เจือด้วย Dy^{3+}
สำหรับเป็นวัสดุโฟโนนิกส์และชินทิลเลชัน (SPECTROSCOPIC STUDY OF Dy^{3+} DOPED
 $\text{Gd}_2\text{O}_3 - \text{B}_2\text{O}_3$ GLASS FOR PHOTONIC AND SCINTILLATION MATERIALS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ แม่นยำ, 46 หน้า.

คำสำคัญ: ดิสโพเชี่ยม, แก้ว, สมบัติทางกายภาพ, สมบัติทางแสง, โฟโนนิกส์, ชินทิลเลชัน

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรืองแสงและการประยุกต์ใช้งานจากระบบ
แก้วแกดโดยลิเนียมบอร์เทตจากสูตร $27.5\text{Gd}_2\text{O}_3-(72.5-x)\text{B}_2\text{O}_3-x\text{Dy}_2\text{O}_3$ โดยการเจือด้วยแร่โลหะหา
ยก ไทรานาเลนซ์ออกไซต์ ดิสโพเชี่ยม (Dy^{3+}) และเปลี่ยนแปลงปริมาณความเข้มข้นของดิสโพเชี่ยม
(x) เป็น 0.05, 0.1, 0.5, 1.0 และ 1.5 ร้อยละโดยไม่ลด ตามลำดับ โดยแก้วถูกเตรียมขึ้นด้วยเทคนิค¹
การหลอมที่อุณหภูมิ 1,400 องศาเซลเซียส และทำให้เย็นตัวลงอย่างรวดเร็ว โดยในงานนี้แบ่ง
การศึกษาเป็น 2 ส่วนคือ 1. การออกแบบการห่อหุ้มแอลอีดี และ 2. การออกแบบระบบการ
ตรวจสอบการถ่ายภาพวัสดุด้วยรังสีเอกซ์ โดยทั่วไป WLED ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1. แผ่น LED
chip (InGaN) 2. ชั้นเคลือบด้วยสารฟอสฟอร์ (Yag:Ce) และ 3. ชั้นห่อหุ้มด้วย Epoxy Resin อย่างไร
ก็ตามเนื่องจาก Epoxy Resin มีข้อเสีย คือ เป็นพิษ และอยุกการใช้งานค่อนข้างสั้น ดังนั้นงานวิจัยนี้
จึงได้มีแนวคิดเปลี่ยนวัสดุตัวห่อหุ้มจากเดิมที่เป็นการใช้สารฟอสฟอร์ และ Epoxy Resin เคลือบด้าน²
ในเป็นวัสดุชนิดแก้ว เนื่องจากแก้วสามารถทำหน้าที่เป็นเปลือกห่อหุ้มเซมิคอนดักเตอร์และสามารถ
ขึ้นรูปได้หลากหลายรูปทรง นอกจากนี้ยังสามารถนำขึ้นดีของแก้วมาประยุกต์ต่อยอด เพื่อยืนยันใน
การนำมาใช้งานจริง จึงได้ศึกษาคุณสมบัติทางแสงโดยใช้ อิเล็กโตรลูมิเนสเซนส์ ซึ่งจากการศึกษา³
การนำแก้วมาประยุกต์ใช้ พบว่าแก้วสามารถใช้สำหรับการห่อหุ้มแอลอีดี (LED) และยังเพิ่ม⁴
ประสิทธิภาพความสว่าง 90% จากความสว่างตั้งต้น นอกจากนี้ งานวิจัยได้ศึกษาและออกแบบระบบ
สำหรับการถ่ายภาพเอกซเรย์ที่ใช้ตันทุนต่ำ และคุณภาพสูง โดยใช้แก้วที่สังเคราะห์มาเป็นวัสดุชินทิล
เลชัน อุปกรณ์นี้สามารถตรวจสอบสารอนินทรีย์ผลึกได้ไวเพื่อแปลงรังสีօโซนิคให้เป็นแสงในช่วง⁵
ความยาวคลื่นที่ตามองเห็นได้ (400 - 700 นาโนเมตร) ดังนั้นระบบนี้ สามารถที่จะใช้ในการวัด⁶
ทางด้านรังสี และการวิเคราะห์การถ่ายภาพ x-ray ของตัวอย่างในทางการแพทย์ได้⁷

สาขาวิชาฟิสิกส์
ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อนักศึกษา _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____

ATCHARIYASART PHONGSA : SPECTROSCOPIC STUDY OF Dy³⁺ DOPED Gd₂O₃ – B₂O₃ GLASS FOR PHOTONIC AND SCINTILLATION MATERIALS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PRAPAN MANYUM, Ph.D. 49 PP.

Keyword: Dysprosium, Glass, Physical Properties, Optical Properties, Photonics, Scintillation

This work aimed to explore luminescence properties and application of the gadolinium borate glass system. The chemical composition was 27.5Gd₂O₃-(72.5-x) B₂O₃-xDy₂O₃ which dysprosium oxide is the rare earth trivalent. Variations in the concentrations of Dy³⁺ ion used are 0.05, 0.1, 0.5, 1.0 and 1.5 mol%. This glass was prepared by melt-quenching technique at 1.400 °C for 3 hours. This work divides the study into two parts: 1. WLED encapsulation design and 2. Design the X-ray imaging system. W-LED usually has three main parts: 1. LED chip (InGaN) 2. Phosphor-coated (YAG: Ce) layer and 3. LED encapsulation by epoxy resin. Unfortunately, epoxy resin has disadvantages such as toxicity and short decay time, so this motivates us to adopt a challenging design by replacing epoxy resin encapsulation with glass samples. Instead of using the original phosphor coating and epoxy resin, the glass sample can efficiently act as an encapsulating shell with a semiconductor material. The glass samples can also be varied with various shapes and optimize the LED encapsulation's brightness. Therefore, the researcher has applied the advantages of glass to further application by designing an inverted bell shape. Moreover, the optical properties were studied using Electroluminescence (EL) to ensure that this glass can be used as an LED encapsulation. A new system with low-cost fabrication and high-quality x-ray scintillation material-based imaging systems was also designed. The device utilizes a single-crystal inorganic scintillator to convert ionizing radiation to visible light wavelengths (400 -700 nm). It also can be used to measure radiation and x-ray imaging analysis of medical samples.

School of Physics
Academic Year 2022

Student's Signature Atchariyasart P.
Advisor's Signature Prapan Manyum